

EUROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Odbor za kulturu i obrazovanje

2015/2053(INI)

18.6.2015

MIŠLJENJE

Odbora za kulturu i obrazovanje

upućeno Odboru za pravna pitanja

o mogućem proširenju zaštite oznake zemljopisnog podrijetla Europske unije
na nepoljoprivredne proizvode
(2015/2053(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Mircea Diaconu

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za kulturu i obrazovanje poziva Odbor za pravna pitanja da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. pozdravlja tekuće rasprave o mogućem proširenju zaštite oznake zemljopisnog podrijetla (OZP) Europske unije na nepoljoprivredne proizvode; smatra da je EU iznimno bogata takvim autentičnim proizvodima utemeljenima na lokalnom znanju i tradicionalnim lokalnim i regionalnim metodama proizvodnje i koji su često ukorijenjeni u kulturnoj, društvenoj i povijesnoj baštini pojedinog zemljopisnog područja; podsjeća da se očuvanje tih metoda temelji na stalnom prijenosu znanja s generacije na generaciju i da OZP-ovi slikovito prikazuju odnos između ljudske aktivnosti, kulture, tla i resursa;
2. podsjeća da su nepoljoprivredni proizvodi sastavni dio našeg identiteta i važan element kulturne baštine država članica Europske unije; ističe da je jedan od glavnih izazova s kojima je ovaj sektor suočen postupno izumiranje tradicionalnih vještina i obrta i da bi zaštita OZP-a za nepoljoprivredne proizvode mogla funkcionirati kao poticaj za očuvanje te kulturne baštine i tradicionalnog znanja, ali i jamčiti pravedan prihod proizvođačima te izvornost i najširu moguću dostupnost tih proizvoda;
3. ističe činjenicu da je postojanje velikog broja nepoljoprivrednih proizvoda u Europi utemeljenih na tradicionalnim vještinama i izradi rukotvorina sastavni dio regionalne i lokalne kulture i potiče razvoj kulturnog turizma;
4. smatra da bi jedinstvena zaštita OZP-a za nepoljoprivredne proizvode potakla tehnološki i gospodarski razvoj na regionalnoj i lokalnoj razini povećanjem broja zaposlenih u proizvodnji tradicionalnih proizvoda;
5. podsjeća da na razini EU-a trenutno ne postoji jedinstvena zaštita OZP-a za nepoljoprivredne proizvode, već nekoliko pravnih okvira kojima se jamči zaštita samo na nacionalnoj ili regionalnoj razini; u tom smislu ističe činjenicu da postojeći pravni okviri mogu rezultirati zavaravanjem potrošača, krivotvorenjem i nepoštenim tržišnim natjecanjem; smatra da bi jedinstveni sustav EU-a za registraciju, zaštitu, nadzor i provedbu, kojemu je cilj podići razinu osviještenosti o vrijednosti tih proizvoda među potrošačima i proizvođačima te zajamčiti očuvanje tradicionalnih rukotvorina i vještina, trebao biti utemeljen na procjeni učinaka i da bi se u okviru tog sustava potrošači mogli bolje informirati o autentičnosti proizvoda, legitimnim vlasnicima registriranih proizvoda mogla bi se pružiti bolja zaštita, a jamčila bi se kvaliteta i razlikovne značajke tih proizvoda; nadalje, vjeruje da bi registracija takvih proizvoda u Uredu za usklađivanje na unutarnjem tržištu trebala rezultirati usklađenijim i bolje zaštićenim OZP-ovima;
6. naglašava da bi jedinstvena zaštita OZP-ova doprinijela ne samo promicanju tradicionalnih proizvoda već i priznanju kvalitete sirovina koje se koriste u tim proizvodima te potrebe za izvrsnošću u svim fazama proizvodnog procesa;
7. smatra da bi se proširenjem opsega sustava zaštite OZP-a na nepoljoprivredne proizvode moglo doprinijeti stvaranju još snažnijeg i uvjerljivijeg položaja EU-a u tom području, u bilateralnim trgovinskim pregovorima i multilateralnim forumima, s krajnjim ciljem

pružanja visoke razine zaštite za sve visokokvalitetne europske proizvode izvan EU-a;

8. ističe da sustav OZP-a ima veliki gospodarski, kulturni i društveni potencijal za promicanje turizma i stvaranje radnih mesta, posebno u ruralnim ili manje razvijenim područjima, i za podržavanja malih i srednjih poduzeća (MSP) i pojedinačnih proizvođača koji su u središtu proizvodnje rukotvorina i ostalih tradicionalnih predmeta, a istovremeno poziva Komisiju da provede opsežnu gospodarsku procjenu učinka kako bi se u potpunosti razmotrio učinak svakog predloženog novog sustava na proizvođače, njihove konkurente, potrošače i države članice;
9. naglašava da su OZP-ovi za potrošače jamstvo kvalitete proizvoda, a za proizvođače znak uvažavanja njihovog znanja i zaštita;
10. smatra da bi jedinstveni sustav na razini EU-a mogao povećati privlačnost zanimanja u području baštine;
11. poziva da se takvi proizvodi stave u središte pozornosti projekata iz područja regionalnog razvoja, istraživanja i inovacija te financiranja iz programa Obzor 2020. i Kohezijskog fonda;
12. naglašava da očuvanje tradicionalnog znanja i proizvodnje može pomoći u zaustavljanju depopulacije i propadanja ruralnih područja te iseljavanja mladih ljudi iz tih područja;
13. ističe da bi se trebalo osigurati da žig i logotip koji ukazuju na OZP odražavaju regionalni/lokalni identitet proizvoda;
14. naglašava važnost kulturnih, obrazovnih, društvenih i održivih komponenti nepoljoprivrednih proizvoda koje će postati dio tog procesa i ističe potrebu za očuvanjem, prenošenjem i razvijanjem tradicionalnih znanja i vještina povezanih s njima, kao i za poticanjem bliže suradnje s kreativnim industrijama, osobito u cilju isticanja kvalitete korištenih materijala i konačnih proizvoda; poziva da upotreba naziva i logotipa bude dostupno svim proizvođačima iz određenog područja koji proizvod izrađuju na propisan način;
15. uzima u obzir ključnu ulogu MSP-a koji ulažu u visokokvalitetna tradicionalna znanja i otvaraju radna mjesta na lokalnoj razini i osiguravaju naukovanje u cilju izobrazbe kvalificiranih stručnjaka koji će imati važnu ulogu u prenošenju tradicionalnih metoda proizvodnje; uviđa važnost ulaganja u obrazovanje i osposobljavanje u tom području te potiče države članice da optimalno iskoriste programe i sredstva EU-a za podršku strukovnom osposobljavanju stručnjaka uključenih u proizvodnju i promicanje ekoloških lokalnih i regionalnih obrtničkih i industrijskih proizvoda;
16. potiče države članice da razmjenjuju dobre prakse u osmišljavanju i podržavanju inicijativa usmjerenih na poticanje tradicionalnog obrtničkog sektora, što bi moglo rezultirati većom razinom osviještenosti o lokalnoj kulturnoj baštini i potaknuti razvoj ruralnih područja;
17. naglašava činjenicu da bi dobro poznat OZP mogao doprinijeti boljoj promidžbi europskih kulturnih ruta;

18. smatra da bi i dalje trebala postojati mogućnost tehnoloških i ostalih inovacija za proizvode zaštićene OZP-om, pod uvjetom da one ne utječu na kvalitetu i autentičnost konačnog proizvoda;
19. naglašava važnost stvaranja budućeg pravnog okvira kojim će se jamčiti da povezanost s izvornim zemljopisnim područjem ostane prioritet i u okviru kojeg će biti jasno određeni uvjeti pod kojima se naziv može koristiti izvan referentnog područja u cilju zaštite autentičnosti etikete; nadalje, ističe da bi takav sustav trebao obuhvatiti nezemljopisne nazine koji su nedvosmisleno povezani s određenim mjestom;
20. poziva Komisiju i države članice da promiču transregionalnu i transnacionalnu suradnju i razmjenu najboljih praksi između klastera nepoljoprivrednih proizvoda i povezanih sektora;
21. poziva Komisiju da u obzir uzme OZP-ove koji već postoje u državama članicama kako bi se izbjegla nepotrebna birokracija u vezi s registracijom na europskoj razini, zajamčilo da stvaranje jedinstvene razine zaštite za nepoljoprivredne OZP-ove na razini EU-a u nekim državama članicama ne snizi ili ne zamijeni standarde zaštite već postojećih sustava poput žigova, i kako bi se omogućilo da nacionalni sustavi zaštite OZP-ova postoje paralelno s jedinstvenim sustavom na razini EU-a; poziva Komisiju da predloži učinkovitiji, jednostavniji, korisniji i pristupačniji mehanizam za registraciju proizvoda i da u okviru sustava osigura finansijski pristupačne, jasne i transparentne postupke registracije, izmjene i ukidanja, pružajući pravna jamstva dionicima; poziva Komisiju da provede iscrpnu procjenu kako bi se smanjilo finansijsko i administrativno opterećenje za dionike.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	16.6.2015
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Silvia Costa, Mircea Diaconu, Damian Drăghici, Jill Evans, Petra Kammerevert, Rikke Karlsson, Andrew Lewer, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Fernando Maura Barandiarán, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Michaela Šojdrová, Yana Toom, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Julie Ward, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Norbert Erdős, Mary Honeyball, Marc Joulaud